

Bryssel den 30 juni 2023
(OR. en)

11156/23

ECOFIN 680
UEM 214
SOC 505
EMPL 356
COMPET 700
ENV 779
EDUC 292
RECH 324
ENER 415
JAI 927
GENDER 156
ANTIDISCRIM 150
JEUN 194
SAN 431

NOT

---

från: Rådets generalsekretariat
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Föreg. dok. nr: 9850/1/23 REV 1
Komm. dok. nr: COM(2023) 624 final

Ärende: RÅDETS REKOMMENDATION om Sloveniens nationella reformprogram
2023 med avgivande av rådets yttrande om Sloveniens stabilitetsprogram
2023

För delegationerna bifogas det ovannämnda utkastet till rådets rekommendation, som har diskuterats av rådet och Europeiska rådet och som grundas på kommissionens rekommendation COM(2023) 624 final.

RÅDETS REKOMMENDATION

av den ...

om Sloveniens nationella reformprogram 2023 med avgivande av rådets yttrande om Sloveniens stabilitetsprogram 2023

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

---

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241², genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens (*faciliteten*) inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten ger ekonomiskt stöd till medlemsstaterna för genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. I enlighet med den europeiska planeringsterminens prioriteringar bidrar faciliteten till den ekonomiska och inkluderande återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet reformer och investeringar för att främja den gröna och den digitala omställningen och göra medlemsstaternas ekonomier mer resilienta. Den bidrar också till att stärka de offentliga finanserna och stimulera tillväxt och sysselsättning på medellång och lång sikt, förbättra den territoriella sammanhållningen inom unionen och stödja det fortsatta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten uppdaterades den 30 juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.

---

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 22 november 2022 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2023 års europeiska planeringstermin. Den 23 mars 2023 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2023 års årliga översikt över hållbar tillväxt, som är inriktade på de fyra principerna för konkurrenskraftig hållbarhet. Den 22 november 2022 antog kommissionen, på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011³, även 2023 års rapport om förvarningsmekanismen, enligt vilken Slovenien inte var en av de medlemsstater som kunde påverkas eller riskerade att påverkas av obalanser. En fördjupad granskning skulle därför inte behövas. En fördjupad granskning skulle därför inte behövas. Samma dag antog kommissionen också ett yttrande om Sloveniens utkast till budgetplan för 2023. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet och ett förslag till 2023 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitiken och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet⁴ (*2023 års rekommendation om euroområdet*) den 16 maj 2023 och den gemensamma sysselsättningsrapporten den 13 mars 2023.
- (3) Unionens ekonomier uppvisar visserligen en anmärkningsvärd resiliens, men den geopolitiska situationen har fortfarande en negativ påverkan. Unionen står orubbligt sida vid sida med Ukraina, och unionens ekonomiska och sociala agenda är inriktad på att på kort sikt minska de negativa effekterna av energichocker, både för utsatta hushåll och företag, och på att fortsätta satsningarna på den gröna och den digitala omställningen, stödja en hållbar tillväxt för alla, skydda makroekonomisk stabilitet och öka resiliensen på medellång sikt. Den är också starkt inriktad på att öka unionens konkurrenskraft och produktivitet.

---

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁴ Rådets rekommendation av den 16 maj 2023 om den ekonomiska politiken i euroområdet (EUT C 180, 23.5.2023, s. 1).

- (4) Den 1 februari 2023 lade kommissionen fram ett meddelande med titeln *En industriplan i den gröna given för nettonollåldern (industriplanen i den gröna given)*. Industriplanen i den gröna given syftar till att öka konkurrenskraften för unionens nettonollindustri och stödja en snabb omställning till klimatneutralitet. Den kompletterar de pågående insatserna inom ramen för den europeiska gröna given och REPowerEU. Den syftar också till att skapa bättre förutsättningar för att utöka unionens tillverkningskapacitet vad gäller den nettonollteknik och de nettonollprodukter som behövs för att unionens ambitiösa klimatmål ska uppnås, och till att säkerställa tillgång till relevanta kritiska råvaror, bland annat genom att diversifiera anskaffningen, exploatera geologiska resurser på lämpligt sätt i medlemsstaterna och maximera återvinningen av råvaror. Industriplanen i den gröna given bygger på fyra pelare: ett förutsebart och förenklat regelverk, snabbare tillgång till finansiering, ökad kompetens och öppen handel för resilienta leveranskedjor. Den 16 mars 2023 lade kommissionen fram ett ytterligare meddelande med titeln *EU:s konkurrenskraft på lång sikt, efter 2030*, som är uppbyggt kring nio ömsesidigt förstärkande faktorer med målet att arbeta för ett tillväxtfrämjande regelverk. I det meddelandet fastställs politiska prioriteringar i syfte att aktivt säkerställa strukturella förbättringar, välfokuserade investeringar och regleringsåtgärder för unionens och dess medlemsstaters konkurrenskraft på lång sikt. Rekommendationerna nedan bidrar till att hantera dessa prioriteringar.

- (5) Den europeiska planeringsterminen 2023 fortsätter att utvecklas i takt med genomförandet av faciliteten. Ett fullständigt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanerna är fortfarande viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats under senare år. De landsspecifika rekommendationerna från 2019, 2020 och 2022 är dessutom lika relevanta för de återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241.
- (6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435⁵ (*REPowerEU-förordningen*), som antogs den 27 februari 2023, syftar till att snabbt fasa ut unionens beroende av import av ryska fossila bränslen. Detta kommer att bidra till energitrygghet och diversifiering av unionens energiförsörjning, samtidigt som användningen av förnybar energi, energilagringsskapaciteten och energieffektiviteten ökar. Genom REPowerEU-förordningen får medlemsstaterna möjlighet att lägga till ett nytt REPowerEU-kapitel i sina nationella återhämtnings- och resiliensplaner för att på så sätt finansiera viktiga reformer och investeringar som ska bidra till att målen för REPowerEU uppnås. Dessa reformer och investeringar kommer också att bidra till att öka konkurrenskraften för unionens nettonollindustri enligt vad som anges i industriplanen i den gröna given, och till att hantera de energirelaterade landsspecifika rekommendationer som utfärdats till medlemsstaterna 2022 och, i förekommande fall, 2023. Genom REPowerEU-förordningen införs en ny kategori icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd som görs tillgängligt för medlemsstaterna för att de ska kunna finansiera nya energirelaterade reformer och investeringar inom ramen för sina återhämtnings- och resiliensplaner.

---

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 av den 27 februari 2023 om ändring av förordning (EU) 2021/241 vad gäller REPowerEU-kapitel i planer för återhämtning och resiliens och om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013, (EU) 2021/1060 och (EU) 2021/1755 samt direktiv 2003/87/EG (EUT L 63, 28.2.2023, s. 1).

- (7) Den 8 mars 2023 antog kommissionen ett meddelande med finanspolitisk vägledning för 2024 (*meddelandet av den 8 mars 2023*). Det syftar till att stödja utarbetandet av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och därigenom stärka samordningen av politiken. Kommissionen erinrade om att stabilitets- och tillväxtpaktens allmänna undantagsklausul kommer att avaktiveras i slutet av 2023. Kommissionen efterlyste en finanspolitik under 2023–2024 som säkerställer en hållbar skuldsättning på medellång sikt och ökar den potentiella tillväxten på ett hållbart sätt, och uppmanade medlemsstaterna att i sina stabilitets- och konvergensprogram för 2023 ange hur deras finanspolitiska planer kommer att säkerställa att fördragets referensvärde för underskottet på 3 % av bruttonationalprodukten (BNP) respekteras och säkerställa en realistisk och kontinuerlig skuldminskning, eller att skulden ligger kvar på försiktiga nivåer, på medellång sikt. Kommissionen uppmanade också medlemsstaterna att fasa ut de nationella finanspolitiska åtgärder som införts för att skydda hushåll och företag mot energiprischocker, med början med de minst riktade åtgärderna. Kommissionen angav att om det skulle behövas en förlängning av stödåtgärderna på grund av ett förnyat energipristryck bör medlemsstaterna bättre rikta sådana åtgärder till utsatta hushåll och företag. Kommissionen angav att de finanspolitiska rekommendationerna skulle kvantifieras och differentieras. Såsom föreslås i kommissionens meddelande av den 9 november 2022 om riktlinjer för en reform av EU:s ramverk för ekonomisk styrning skulle de finanspolitiska rekommendationerna dessutom formuleras utifrån primära nettoutgifter. Alla medlemsstater rekommenderades att fortsätta att skydda nationellt finansierade investeringar och säkerställa att faciliteten och andra unionsmedel används på ett ändamålsenligt sätt, särskilt mot bakgrund av målen för den gröna och den digitala omställningen och för resiliensen. Kommissionen angav att den kommer att föreslå rådet att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott under våren 2024 på grundval av utfallet för 2023, i enlighet med gällande lagstiftning.

- (8) Den 26 april 2023 lade kommissionen fram lagstiftningsförslag för att genomföra en omfattande reform av unionens regler för ekonomisk styrning. Huvudsyftet med förslagen är att stärka hållbarheten i den offentliga skuldsättningen och att främja en hållbar och inkluderande tillväxt i samtliga medlemsstater genom reformer och investeringar. I sina förslag strävar kommissionen efter att förbättra det nationella egenansvaret, förenkla ramverket och röra sig i riktning mot ett större medelfristigt fokus, tillsammans med ett effektivt och mer enhetligt genomdrivande av efterlevnaden. Enligt rådets slutsatser av den 14 mars 2023 om riktlinjer för en reform av EU:s ramverk för ekonomisk styrning är målet att slutföra lagstiftningsarbetet 2023.
- (9) Den 30 april 2021 lämnade Slovenien in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 bedömt återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 28 juli 2021 antog rådet sitt genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Sloveniens återhämtnings- och resiliensplan⁶. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen antar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 om att Slovenien på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.

---

⁶ ST 10612/2021 INIT, ST 10612/2021 ADD 1.

- (10) Den 14 april 2023 lämnade Slovenien in sitt nationella reformprogram för 2023 och den 26 april 2023 sitt stabilitetsprogram för 2023, i enlighet med artikel 4.1 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 återspeglas Sloveniens halvårsvisa rapporter om framstegen avseende målen i återhämtnings- och resiliensplanen också i 2023 års nationella reformprogram.
- (11) Den 24 maj 2023 offentliggjorde kommissionen 2023 års landsrapport för Slovenien. Rapporten innehöll en bedömning av hur väl Slovenien hade lyckats med de relevanta landsspecifika rekommendationer som rådet antog mellan 2019 och 2022, och en utvärdering av Sloveniens genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar. I landsrapporten bedömdes också Sloveniens framsteg med genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning samt framstegen med att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling.

- (12) Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade Sloveniens underskott i de offentliga finanserna från 4,6 % av BNP 2021 till 3,0 % 2022, medan den offentliga skuldkvoten sjönk från 74,5 % av BNP i slutet av 2021 till 69,9 % i slutet av 2022. Den 24 maj 2023 lade kommissionen fram en rapport enligt artikel 126.3 i fördraget. I rapporten behandlades Sloveniens budgetsituation, eftersom landets underskott i de offentliga finanserna förväntas överstiga fördragets referensvärde på 3 % av BNP. Rapporten slog fast att underskottskriteriet inte var uppfyllt. I linje med meddelandet av den 8 mars 2023 föreslog kommissionen inte att några nya förfaranden vid alltför stora underskott skulle inledas under våren 2023. Kommissionen förklarade därefter att den skulle föreslå rådet att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott under våren 2024 på grundval av utfallet för 2023. Slovenien bör ta hänsyn till detta vid genomförandet av 2023 års budget och när utkastet till budgetplanen för 2024 utarbetas.
- (13) Saldot i de offentliga finanserna har påverkats av de finanspolitiska åtgärder som vidtagits för att mildra de ekonomiska och sociala effekterna av de stigande energipriserna. År 2022 omfattade dessa finanspolitiska intäktsminskande åtgärder en tillfällig sänkning av mervärdesskatten (moms) på el, gas, fjärrvärme och brännved samt av punktskatter på bränslen, gas och el och av koldioxidskatten på bränslen. De finanspolitiska utgiftsökande åtgärderna omfattade höjda barnbidrag i två månader, energiersättning för socialt sårbara människor och bidrag till företag baserat på betalade priser jämfört med 2021. Kommissionen uppskattar nettobudgetkostnaden för dessa åtgärder till 1,0 % av BNP 2022. Saldot i de offentliga finanserna har också påverkats av budgetkostnaderna för erbjudande av tillfälligt skydd för fördrivna personer från Ukraina, vilket beräknas uppgå till 0,1 % av BNP 2022. Samtidigt sjönk den uppskattade kostnaden för tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen till 1,0 % av BNP 2022, från 4,1 % 2021.

- (14) Den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Slovenien⁷ att under 2022 vidmakthålla en stödjande finanspolitisk inriktning, inbegripet den impuls som ges genom faciliteten, samt att upprätthålla nationellt finansierade investeringar.
- (15) Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen⁸ under 2022 stödjande och uppgick till -1,2 % av BNP, i enlighet med rådets rekommendation. I enlighet med rådets rekommendation fortsatte Slovenien att stödja återhämtningen med investeringar som ska finansieras genom faciliteten. Utgifter som finansierades med bidrag från faciliteten och genom andra unionsmedel uppgick till 0,7 % av BNP 2022 (0,8 % av BNP 2021). Nationellt finansierade investeringar gav ett expansivt bidrag på 0,7 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen⁹. Därför upprätthöll Slovenien de nationellt finansierade investeringarna, i enlighet med rådets rekommendation. Samtidigt gav ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) ett expansivt bidrag på 0,4 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen. Detta betydande expansiva bidrag omfattade den ytterligare effekten från finanspolitiska åtgärderna för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de ökade energipriserna (ytterligare nettobudgetkostnader på 1,0 % av BNP) liksom kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP). Slovenien hade därför tillräcklig kontroll över ökningen av nationellt finansierade löpande utgifter.

---

⁷ Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Sloveniens stabilitetsprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 116).

⁸ Den finanspolitiska inriktningen mäts som förändringen i primära utgifter (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan) och exklusive tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen, men inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten och andra unionsmedel, i förhållande till den potentiella tillväxten på medellång sikt. Mer information finns i ruta 1 i de statistiska tabellerna över offentliga finanser.

⁹ Övriga nationellt finansierade kapitalutgifter gav ett expansivt bidrag på 0,2 procentenheter av BNP.

- (16) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna i stabilitetsprogrammet för 2023 är mer gynnsamt än kommissionens vårprognos 2023 för 2023 och därefter i linje med den. Regeringen beräknar att BNP i fasta priser kommer att öka med 1,8 % under 2023 och med 2,5 % under 2024. Som jämförelse visar kommissionens vårprognos 2023 en lägre real BNP-tillväxt på 1,2 % 2023 och 2,2 % 2024, främst på grund av lägre tillväxtbidrag från nettoexporten.
- (17) I sitt stabilitetsprogram för 2023 räknar regeringen med att underskottet i de offentliga finanserna kommer att öka till 4,1 % av BNP 2023. Ökningen 2023 avspeglar främst större offentliga investeringar på grund av att en absorptionsperiod från den föregående fleråriga budgetramen för åren 2014–2020 löpte ut samt höga bidrag. Enligt stabilitetsprogrammet för 2023 förväntas den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP minska från 69,9 % i slutet av 2022 till 68,9 % till slutet av 2023. I kommissionens vårprognos 2023 förutses ett underskott i de offentliga finanserna på 3,7 % av BNP för 2023. Detta underskott är lägre än det underskott som förutsågs i stabilitetsprogrammet för 2023, vilket främst beror på minskade offentliga investeringar på grund av begränsningar av absorptionsförmågan och lägre absorption av energirelaterade bidrag eller åtgärder som vidtagits för att begränsa den ekonomiska och sociala effekten av de ökade energipriserna. Enligt kommissionens vårprognos 2023 väntas en liknande offentlig skuldkvot i förhållande till BNP, på 69,1 %, i slutet av 2023.

(18) Saldot i de offentliga finanserna 2023 förväntas fortsatt påverkas av de finanspolitiska åtgärder som antagits för att mildra de ekonomiska och sociala effekterna av de stigande energipriserna. De består av åtgärder som förlängts från 2022 (särskilt en tillfällig sänkning av momsen på el, gas, fjärrvärme och brännved samt av punktskatter på bränslen, gas och el och av koldioxidskatten på bränslen) och nya åtgärder, t.ex. ett nytt och mer omfattande system för bidrag till företag baserat på betalade priser jämfört med 2021 och ersättning till distributörer av el och naturgas som levererar till konsumenter (t.ex. hushåll eller små och medelstora företag). För dessa konsumenter har regeringen infört tak. Nettobudgetkostnaden för stödåtgärderna beräknas i kommissionens vårprognos 2023 uppgå till 0,9 % av BNP 2023¹⁰. Merparten av åtgärderna 2023 verkar inte vara inriktade på de mest utsatta hushållen eller företagen, och många av dem bevarar inte fullt ut prissignalen för att minska efterfrågan på energi och öka energieffektiviteten. Till följd av detta beräknas i kommissionens vårprognos 2023 det belopp för riktade stödåtgärder som ska beaktas i bedömningen av efterlevnaden av rådets rekommendation av den 12 juli 2022¹¹ för 2023 till 0,1 % av BNP 2023 (jämfört med 0,6 % av BNP 2022). Slutligen förväntas saldot i de offentliga finanserna 2023 gynnas av utfasningen av tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen som beräknas uppgå till 1,0 % av BNP.

---

¹⁰ Siffran motsvarar de årliga budgetkostnaderna för de åtgärderna, inbegripet löpande inkomster och utgifter liksom i förekommande fall åtgärder avseende kapitalutgifter.

¹¹ Rådets rekommendation av den 12 juli 2022 om Sloveniens nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Sloveniens stabilitetsprogram 2022 (EUT C 334, 1.9.2022, s. 197).

- (19) I sin rekommendation av den 12 juli 2022 rekommenderade rådet Slovenien att säkerställa att ökningen av de nationellt finansierade primära löpande utgifterna under 2023 är i linje med en neutral inriktning på politiken¹², med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Slovenien bör vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Slovenien rekommenderades även att öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten och andra unionsmedel.

---

¹² Enligt kommissionens vårprognos 2023 beräknas Sloveniens potentiella produktionstillväxt, som används för att mäta den finanspolitiska inriktningen, på medellång sikt (10-årigt genomsnitt) uppgå till 10,1 % i nominella termer.

(20) I sin vårprognos 2023 förväntar sig kommissionen en expansiv inriktning på finanspolitiken (-1,2 % av BNP) under 2023, i en miljö med hög inflation. Detta följer på en expansiv inriktning av finanspolitiken 2022 (-1,2 % av BNP). Ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (ej inräknat diskretionära åtgärder på inkomstsidan) under 2023 beräknas ge ett expansivt bidrag på 0,3 % av BNP till den finanspolitiska inriktningen. Detta sker trots de minskade kostnaderna för de riktade stödåtgärderna för de hushåll och företag som är de mest utsatta för de höjda energipriserna, som har ökat med 0,5 % av BNP. Det expansiva bidraget från nationellt finansierade primära löpande nettoutgifter beror därför inte på det riktade stödet till de hushåll och företag som är mest utsatta för höjda energipriser och till människor som flyr från Ukraina. Den expansiva ökningen av de nationellt finansierade primära löpande utgifterna (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan) drivs av högre bidrag (vilket omfattar energiåtgärder) och en ökning av den offentliga förvaltningens lönekostnader. Totalt är den förväntade ökningen av nationellt finansierade primära löpande utgifter inte i överensstämmelse med rådets rekommendation av den 12 juli 2022. Utgifter som finansieras med bidrag från faciliteten och andra unionsmedel uppgick till 1,6 % av BNP 2023, medan nationellt finansierade investeringar gav ett expansivt bidrag till den finanspolitiska inriktningen på 0,1 procentenheter¹³. Slovenien planerar därför att finansiera ytterligare investeringar genom faciliteten och andra unionsmedel, och de nationellt finansierade investeringarna förväntas inte upprätthållas. Slovenien planerar att finansiera offentliga investeringar för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet, såsom järnvägsinfrastruktur, förebyggande skydd mot översvämningar, hälso- och sjukvård samt forskning och innovation, vilket finansieras genom faciliteten och andra unionsmedel.

---

¹³ Övriga nationellt finansierade kapitalutgifter beräknas ge ett neutralt bidrag på 0,0 procentenheter av BNP.

- (21) I stabilitetsprogrammet för 2023 förväntas underskottet i de offentliga finanserna minska till 2,8 % av BNP 2024. Minskningen 2024 beror främst på lägre bidrag efter avslutande av åtgärder som vidtagits för att begränsa den ekonomiska effekten av de ökade energipriserna och lägre offentliga investeringar efter absorption av unionsmedel från den föregående fleråriga budgetramen som avslutas 2023. Enligt stabilitetsprogrammet för 2023 förväntas den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP minska till 66,5 % i slutet av 2024. Baserat på de politiska åtgärder som är kända vid stoppdatumet för prognosen förutses i kommissionens vårprognos 2023 ett underskott i de offentliga finanserna på 2,9 % av BNP 2024. Denna siffra är högre än det underskott som beräknades i stabilitetsprogrammet för 2023, vilket huvudsakligen beror på högre ersättning till arbetstagare och sociala förmåner. Enligt kommissionens vårprognos 2023 väntas en liknande offentlig skuldkvot i förhållande till BNP, på 66,6 % i slutet av 2024.
- (22) I stabilitetsprogrammet för 2023 förutses en utfasning av alla energistödåtgärder under 2024. Kommissionen räknar för närvarande med en fullständig utfasning av energistödåtgärder 2024. Detta bygger på antagandet att inga nya energiprishöjningar kommer att ske.

- (23) I förordning (EG) nr 1466/97 efterlyses en årlig förbättring av det strukturella budgetsaldot för att uppnå det medelfristiga budgetmålet med 0,5 % av BNP som riktmärke¹⁴. Med hänsyn till de offentliga finansernas hållbarhet och behovet av att minska underskottet till under fördragets referensvärde på 3 % av BNP skulle det enligt kommissionen vara lämpligt att förbättra det strukturella saldot med minst 0,5 % av BNP för 2024. För att säkerställa en sådan förbättring, och i enlighet med kommissionens metod, bör ökningen av nationellt finansierade primära nettoutgifter¹⁵ under 2024 inte överstiga 5,5 %, vilket återspeglas i denna rekommendation. Samtidigt bör de återstående energistödåtgärderna (som för närvarande uppskattas av kommissionen till 0,9 % av BNP 2023) fasas ut, om utvecklingen på energimarknaden tillåter detta och med början med de minst riktade åtgärderna, och de därmed sammanhängande besparingarna bör användas för att minska underskottet i de offentliga finanserna. Kommissionen uppskattar att detta skulle leda till en ökning av primära nettoutgifter som understiger den rekommenderade maximala tillväxttakten för 2024. Enligt kommissionens vårprognos 2023 ligger ökningen av nationellt finansierade primära löpande nettoutgifter under 2023 dessutom inte i linje med rådets rekommendation av den 12 juli 2022. Om detta bekräftas skulle det vara lämpligt att ökningen av de primära nettoutgifterna under 2024 är lägre.
- (24) Om politiken förblir oförändrad beräknas enligt kommissionens vårprognos 2023 de nationellt finansierade primära nettoutgifterna öka med 3,0 % under 2024, vilket ligger under den rekommenderade tillväxttakten.

---

¹⁴ Artikel 5 i förordning (EG) nr 1466/97 kräver också en anpassning på mer än 0,5 % av BNP för medlemsstater med en offentlig skuld som överstiger 60 % av BNP, eller med mer uttalade risker för en hållbar skuldsättning.

¹⁵ Primära nettoutgifter definieras som nationellt finansierade utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och exklusive ränteutgifter samt utgifter för konjunkturberoende arbetslöshetsutgifter.

- (25) Enligt stabilitetsprogrammet för 2023 förväntas den offentliga sektorns investeringar minska från 6,4 % av BNP 2023 till 5,5 % av BNP 2024. De lägre investeringarna återspeglar lägre nationellt finansierade investeringar och generellt lägre unionsfinansierade investeringar, men större investeringar från faciliteten. I stabilitetsprogrammet för 2023 hänvisas till reformer och investeringar som förväntas bidra till finanspolitisk hållbarhet och till hållbar tillväxt för alla. Dessa reformer och investeringar omfattar investeringar i järnvägsinfrastruktur, hälso- och sjukvård, innovation och delar av den gröna och digitala omställningen som också ingår i planen för återhämtning och resiliens.
- (26) I stabilitetsprogrammet för 2023 beskrivs en finanspolitisk utveckling på medellång sikt fram till 2026. Enligt stabilitetsprogrammet för 2023 förväntas underskottet i de offentliga finanserna minska till 2,2 % av BNP 2025 och till 1,3 % till 2026. Underskottet i de offentliga finanserna förväntas därför ligga kvar under 3 % av BNP från 2024 och fram till slutet av programperioden för stabilitetsprogrammet för 2023. Enligt programmet förväntas den offentliga skuldkvoten i förhållande till BNP sjunka från 66,5 % i slutet av 2024 till 63,5 % till slutet av 2026.

- (27) Utgifterna för hälso- och sjukvård förväntas öka med 1,5 procentenheter av BNP mellan 2019 och 2070 och kostnaderna för långvarig vård och omsorg kommer att fördubblas till 2055. Slovenien står inför medelhöga risker när det gäller de offentliga finansernas hållbarhet på medellång sikt och höga risker på lång sikt, vilket beror på utgifter för den åldrande befolkningen. Landet har på senare år inlett omfattande reformer inom hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg. Genomförandet av den långsiktiga vårdreformen har dock försenats och finansieringen på medellång och lång sikt har ännu inte säkerställts. Enligt planen för vårdreformen kommer den även att genomföras i flera steg, med inriktning på tillgång till tjänster av hög kvalitet och förbättringar av sociala rättigheter och inkludering. Även om detta kommer att utgöra en ytterligare påfrestning på de offentliga finanserna, kommer det att vara mycket viktigt för Slovenien att lägga fram ett antal åtgärder som kan etablera en stabil intäktgrund som inte undergräver budgetbalansen på medellång och lång sikt.
- (28) I och med de ändringar av lagen om inkomstskatt som antogs i december 2022 upphävdes de flesta av de tidigare ändringar som godkändes i mars 2022. Dessa tidigare ändringar hade syftat till att sänka skatten på arbete och hade orsakat en negativ budgeteffekt på upp till 1,3 % av BNP till 2025. Sloveniens skatteintäkter som andel av BNP är något lägre jämfört med unionen sammantaget, och några relativt tillväxtfrämjande skatter används inte i tillräckligt stor utsträckning. Slovenien är starkt beroende av skatt på arbete. Andelen av skatt på arbete av de totala skatteintäkterna är högre än för unionen sammantaget. De periodiskt återkommande fastighetsskatterna är förhållandevis låga i Slovenien (0,5 % av BNP jämfört med unionsgenomsnittet på 1,1 % av BNP). En tillväxtfrämjande och grön skattereform kan stödja konsolideringen av de offentliga finanserna och hållbar tillväxt på längre sikt. En sådan skattereform skulle kunna underlätta en övergång från skatt på arbete via en högre andel periodiskt återkommande fastighetsskatter, och stödja skapandet av arbetstillfällen i nettonollåldern och inom andra branscher med högre mervärde. Lägre skatt på arbete skulle även främja arbetskraftsutbudet, även när det gäller tillgången till kompetenta och utländska arbetstagare.

- (29) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till den förordningen ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som ska vara genomförda senast 2026.

Genomförandet av Sloveniens återhämtnings- och resiliensplan pågår, men riskerna för förseningar ökar. Slovenien lämnade in en betalningsansökning motsvarande 12 delmål och mål i återhämtnings- och resiliensplanen med en total utbetalning på omkring 49,6 miljoner EUR. För att påskynda genomförandet av landets återhämtnings- och resiliensplan under de rådande svåra förhållandena är det nödvändigt att Slovenien stärker sin styrningsstruktur och administrativa kapacitet. Det är också viktigt att landet säkerställer att nödvändiga beslut fattas utan förseningar. Detta gäller i synnerhet de strukturella reformerna av hälso- och sjukvård, långvarig vård och omsorg samt pensioner. I tillägget till återhämtnings- och resiliensplanen och det nya ytterligare kapitlet om REPowerEU bör en realistisk tidsplan fastställas för de återstående betalningsansökningarna. Ansökningarna bör lämnas in snabbt för att undvika eventuella ytterligare förseningar eller avbrott i genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen. Ett snabbt införande av det nya REPowerEU-kapitlet i återhämtnings- och resiliensplanen kommer att göra det möjligt att finansiera ytterligare reformer och investeringar till stöd för Sloveniens strategiska mål på energiområdet och för den gröna omställningen. Ett systematiskt och ändamålsenligt deltagande av lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortsatt viktigt för ett framgångsrikt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför planen, för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan.

- (30) Kommissionen godkände alla Sloveniens sammanhållningspolitiska programdokument 2022. Det är viktigt att gå vidare med ett snabbt genomförande av de sammanhållningspolitiska programmen i komplementaritet och synergi med återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, för att den gröna och den digitala omställningen ska lyckas, den ekonomiska och sociala resiliensen öka och en balanserad territoriell utveckling uppnås i Slovenien.

(31) Slovenien var i grund beroende av Ryssland som enda leverantör av naturgas till landet innan Ryssland invaderade Ukraina. Från och med 2023 lyckades Slovenien dock säkra omkring en tredjedel av sin naturgasförsörjning genom import från Algeriet. Gas spelar fortfarande en viktig roll i Sloveniens energimix (12 %) och är en viktig energikälla för industrin, samtidigt som den ger flexibilitet inom energisektorn. Insatserna för att minska industri- och energisektorns koldioxidutsläpp bör därför påskyndas genom ett snabbare införande av förnybara energikällor och energieffektivitetsåtgärder. I sin nationella energi- och klimatplan har Slovenien satt upp ett mål på 27 % som sitt bidrag till unionens mål för förnybar energi till 2030. Det är betydligt lägre än den andel av förnybar energi på 37 % 2030 som beräknats i enlighet med bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999¹⁶. Slovenien nådde sitt mål för 2021 för andelen energi från förnybara källor i slutlig energianvändning (25 %) genom att använda unionens mekanism för gränsöverskridande samarbete i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2018/2001/EU¹⁷ (genom statistiska överföringar). Tillståndsförfarandena avseende anläggningar för förnybar energi i nätskala är fortfarande en flaskhals, vilket till stor del beror på de komplexa och utdragna miljöförfarandena, särskilt för vindkraftsanläggningar, där förfarandena kan pågå i flera år. Slovenien behöver betydligt höja sitt mål för förnybar energi i sin uppdaterade nationella energi- och klimatplan för att motsvara unionens mer ambitiösa klimat- och energimål i 55 %-paketet och REPowerEU-planen. Sloveniens förbrukning av naturgas minskade med 14 % under perioden augusti 2022–mars 2023 jämfört med den genomsnittliga gasförbrukningen för samma period under de föregående fem åren, vilket är något mindre än målet om en minskning med 15 %. Slovenien skulle kunna öka sina ansträngningar för att tillfälligt minska efterfrågan på gas fram till den 31 mars 2024 i enlighet med rådets förordning (EU) 2022/1369¹⁸.

---

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

¹⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2021, s. 82).

¹⁸ Rådets förordning (EU) 2022/1369 av den 5 augusti 2022 om samordnade åtgärder för att minska efterfrågan på gas (EUT L 206, 8.8.2022, s. 1).

(32) Sloveniens återhämtnings- och resiliensplan omfattar redan betydande reformer och investeringar i syfte att i) öka andelen förnybara energikällor i den slutliga energianvändningen (brutto), ii) underlätta tillträdet till och integreringen i elnätet för anläggningar som producerar energi från förnybara energikällor, iii) förbättra energieffektiviteten och renowingarna av offentliga byggnader, och iv) möjliggöra utbyggnaden av infrastruktur för alternativa bränslen. Åtgärderna i återhämtnings- och resiliensplanen utgör ett viktigt steg i diversifieringen från fossila bränslen, men Slovenien skulle kunna öka sina ansträngningar för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi inom alla sektorer. Exempel på åtgärder skulle kunna vara att utse prioriterade områden för anläggningar för förnybar energi, ytterligare förenkla och förkorta tillståndsförfarandena, stärka nätet och förbättra den övergripande nätförvaltningen (för att möjliggöra anslutning av fler anläggningar för förnybar energi, särskilt på låg- och medelspänningsnivå). Stärkt fokus på utsläppsfri transport och infrastruktur skulle ytterligare bidra till att minska utsläppen av växthusgaser och beroendet av fossila bränslen.

- (33) Brist på arbetskraft och kompetens i sektorer och yrken som är centrala för den gröna omställningen, däribland tillverkning, utbyggnad och underhåll av nettonollteknik, skapar flaskhalsar i omställningen till en nettonollekonomi. Utbildningssystem av hög kvalitet som tillgodoser föränderliga arbetsmarknadsbehov, och riktade kompetenshöjnings- och omskolningsåtgärder är viktiga för att minska kompetensbrister och främja inkludering och omfördelning på arbetsmarknaden. För att frigöra outnyttjad arbetskraft måste dessa åtgärder vara tillgängliga, framför allt för enskilda personer och i de sektorer och regioner som påverkas mest av den gröna omställningen. Att förbättra undervisningen i vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik skulle kunna förstärka utbildningssystemets kapacitet att ge eleverna kompetens för den gröna och digitala omställningen. För 2022 rapporterade Slovenien brist på arbetskraft inom 66 yrken som kräver specifika färdigheter och kompetenser för den gröna omställningen. Vakansgraden ökade inom viktiga sektorer som byggindustrin (från 3,5 % 2015 till 7,0 % 2022) och tillverkning (från 1,2 % 2015 till 2,6 % 2022). Båda sektorerna låg över unionsgenomsnittet på 4,0 % respektive 2,3 % 2022.
- (34) Mot bakgrund av kommissionens bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet för 2023, och dess yttrande¹⁹ återspeglas i rekommendation 1.

---

¹⁹ Enligt artikel 5.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

(35) Mot bakgrund av de nära kopplingarna mellan ekonomierna i medlemsstaterna i euroområdet och deras kollektiva bidrag till den ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet att euroområdets medlemsstater vidtar åtgärder, bland annat genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att i) bevara en hållbar skuldsättning och avstå från brett stöd till den aggregerade efterfrågan 2023, bättre rikta de finanspolitiska åtgärder som vidtas för att mildra effekterna av höga energipriser och överväga lämpliga sätt att avveckla stödet i takt med att energipristrycket minskar, ii) upprätthålla en hög nivå på offentliga investeringar och främja privata investeringar för att stödja den gröna och den digitala omställningen, iii) stödja en löneutveckling som mildrar effekten av den minskade köpkraften och samtidigt begränsar andrahandseffekterna på inflationen, och ytterligare förbättra den aktiva arbetsmarknadspolitiken och åtgärda kompetensbristen, iv) förbättra företagsklimatet och säkerställa att energistödet till företag blir kostnadseffektivt, tillfälligt och riktat till bärkraftiga företag och att det upprätthåller incitament för den gröna omställningen, och v) bevara den makroekonomiska stabiliteten och övervaka risker samtidigt som arbetet med att fullborda bankunionen fortsätter. När det gäller Slovenien bidrar rekommendationerna 1, 2, 3 och 3 till genomförandet av den första, andra och tredje rekommendationen i 2023 års rekommendation om euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Slovenien att 2023 och 2024 vidta följande åtgärder:

1. Avveckla de gällande krisstödåtgärderna på energiområdet och använda besparingarna för att minska underskottet i de offentliga finanserna så snart som möjligt under 2023 och 2024. Om nya öknings av energipriset skulle kräva nya eller fortsatta stödåtgärder, säkerställa att sådana stödåtgärder är inriktade på att skydda utsatta hushåll och företag, är finanspolitiskt överkomliga och bevarar incitamenten till energibesparingar.

Säkerställa en försiktig finanspolitik, särskilt genom att begränsa den nominella ökningen av nationellt finansierade primära nettoutgifter under 2024 till högst 5,5 %²⁰.

Upprätthålla nationellt finansierade offentliga investeringar och säkerställa ett effektivt utnyttjande av bidrag från faciliteten och andra unionsmedel, särskilt för att främja den gröna och den digitala omställningen.

För perioden efter 2024, fortsätta att eftersträva en finanspolitisk strategi på medellång sikt med gradvis och hållbar konsolidering, i kombination med investeringar och reformer som leder till högre hållbar tillväxt, för att uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning på medellång sikt.

Säkerställa hållbara offentliga finanser inom hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg. Omfördela skatteintäkterna mot mer tillväxtfrämjande och hållbara källor.

---

²⁰ Detta beräknas motsvara en årlig förbättring av det strukturella budgetsaldot med minst 0,5 % av BNP för 2024, såsom beskrivs i skäl 23.

2. Säkerställa en ändamålsenlig styrningsstruktur och stärka den administrativa kapaciteten för att möjliggöra ett snabbt och stabilt genomförande av landets återhämtnings- och resiliensplan. Snabbt slutföra REPowerEU-kapitlet i syfte att omgående inleda dess genomförande. Fortsätta med ett snabbt genomförande av de sammanhållningspolitiska programmen i nära komplementaritet och synergi med återhämtnings- och resiliensplanen.
3. Fortsätta ansträngningarna för att diversifiera gasimporten och minska det totala beroendet av fossila bränslen genom att påskynda utbyggnaden av förnybar energi, särskilt genom att ytterligare förenkla och förkorta tillståndsförfarandena, stärka elnätet och förbättra förvaltningen av det, bland annat genom digitalisering. Öka takten i genomförandet av energieffektivitetsåtgärderna, särskilt inom byggnadssektorn, främja elektrifieringen av transportsektorn och öka de politiska insatserna i syfte att tillhandahålla och förvärva de färdigheter och kompetenser som krävs för den gröna omställningen.

Utfärdad i Bryssel den ...

På rådets vägnar

Ordförande
